

Dogajanje pri vodenju Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ) in projektu gradnje šestega bloka TEŠ je v zadnjih mesecih razgalilo katastrofalno upravljanje države z družbami v njeni lasti. TEŠ postaja žrtev plenilske logike Gregorja Golobiča in Zares, pri čemer premier Pahor zavaljo obstoja koalicije žrtvuje celo lastno strankarsko bazo.

Golobič

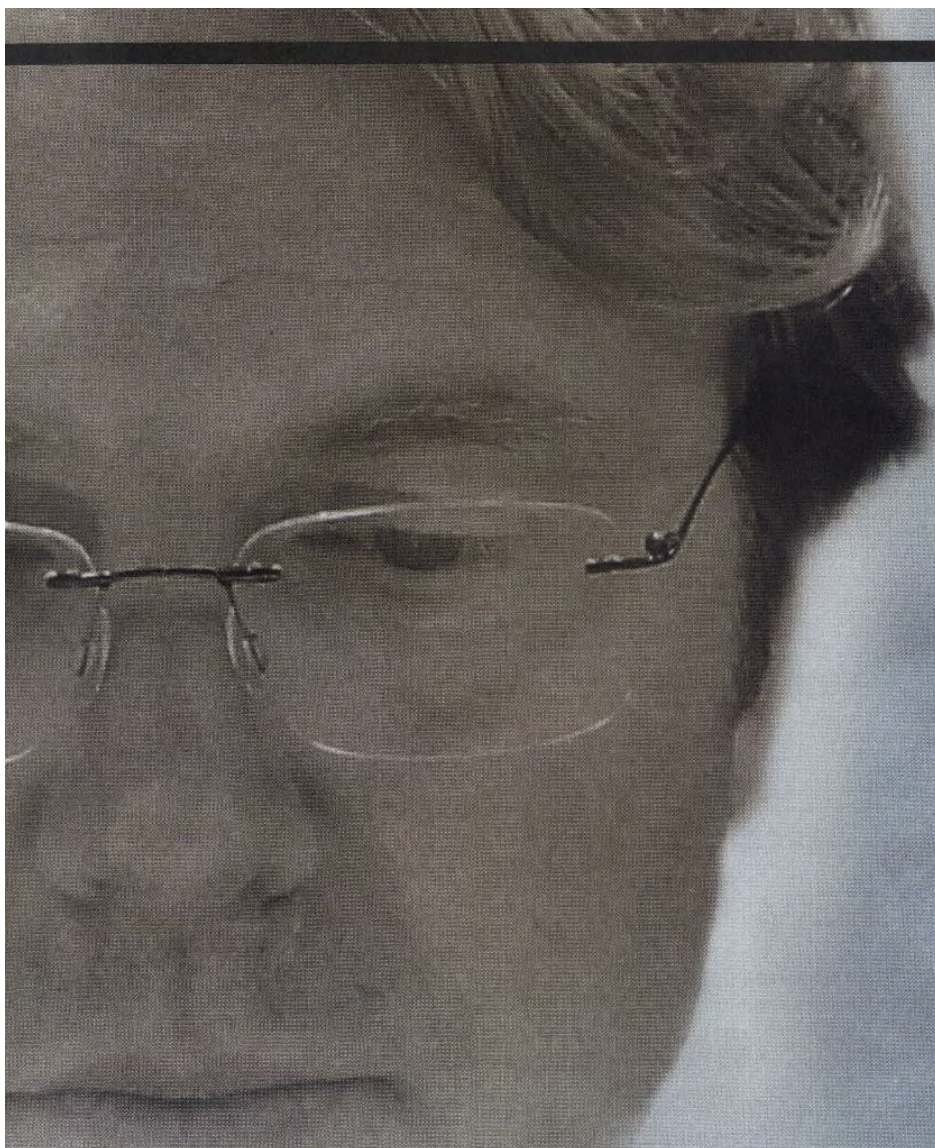
Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2082 cm2

2 / 6

V Šaleški dolini so ljudje na nogah zaradi zamenjave direktorja TEŠ Uroša Rotnika, ki jo je zrežiral Gregor Golobič.

v cunami

Tekst: **Nenad Glücks** Foto: **Primož Lavre, BOBO, RTV Slovenija**
 nenad.glucks@reporter.si

Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2082 cm2

3 / 6

Darja Radič meni, da bi morali Rotnika zamenjati krivdno in ne nekrivdno, Kopač pa postavlja Pahorja na laž z besedami, da je spremembe v vodstvu projekta TEŠ 6 načrtovala vlada.

Golobič in Kopač sta za ozke strankarske in kapitalske interese pripravljena ogroziti celo izvedbo projekta TEŠ 6.

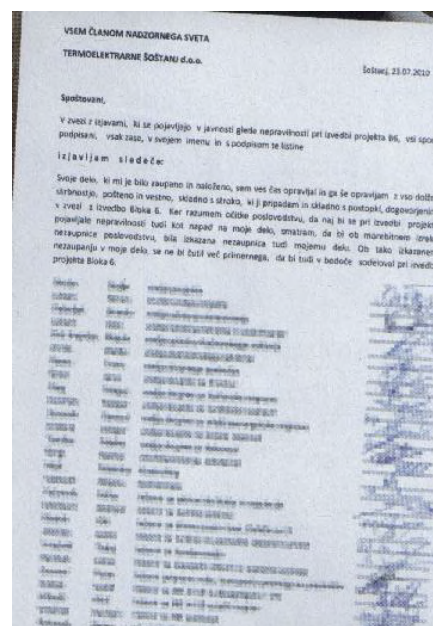
Prva poteza Radičeve

Zgodba o prevzemu popolnega nadzora nad TEŠ in projektom TEŠ 6 je dobila zagon julija letos po odstopu Mateja Lahovnika z mesta ministra za gospodarstvo. Lahovnik je odšel z ministrstva zaradi Golobiča oziroma poslov njegove Ultrre ter z njo povezanih podjetij. Pri tem je nekdanji minister že prej dal vedeti, da v nasprotju z drugimi v vodstvu stranke Zares ni slepo lojalni predsedniku, toda, kot pravijo dobro obveščeni, mu je Golobič vseeno na mesto generalnega direktorja direktorata za energiko na ministrstvu za gospodarstvo vsilil razvpitega Janeza Kopača. Kopač pa je bil in je še le podaljšana roka velikega oranžnega vodje. Podobno kot Darja Radič, naslednica Lahovnika na položaju ministra. Ena od prvih potez Radičeve je bila predlog vladi za zamenjavo nadzornega sveta Holdinga slovenske elektrarne, torej lastnika TEŠ.

Jurišnik Matjaž Janežič

Scenarij za zamenjavo Uroša Rotnika, direktorja TEŠ, ki je pomenil veliko oviro pri apetitih Zares, je po zamenjavi nadzornikov HSE tekkel kot v filmu: novi nadzorniki HSE pod vodstvom Jadranka Medaka s Kopačevega direktorata za energijo so pred dvema tednoma na mesto novega generalnega direktorja HSE (namesto Viljema Pozebe) ime-

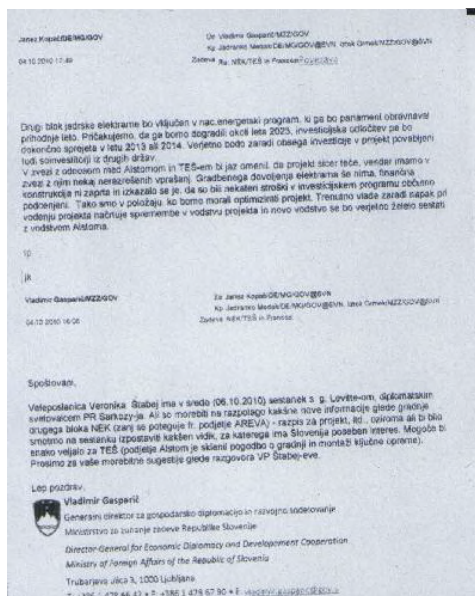
Uroš Rotnik, odpoklicani direktor TEŠ, opozarja, da Kopač v zadnjih sedmih letih sploh ni bilo v TEŠ, zdaj pa igra vlogo največjega poznavalca.

Brez Rotnika na čelu TEŠ ne bomo sodelovali pri projektu TEŠ 6, je jasno sporočilo celotne skupine strokovnjakov, ki že leta delajo pri projektu TEŠ 6.

novali Matjaža Janežiča. Ta se je izkazal za pravega oranžnega jurišnika: le nekaj dni po tem ko je prevzel vodenje HSE, je predsedniku nadzornega sveta TEŠ Djordju Žebeljanu 10. novembra poslal poziv, naj se nadzorniki TEŠ »nemudoma opredelijo do problematike vodenja« projekta TEŠ 6, a tudi glede financiranja projekta, ter »sprejmejo potrebne ukrepe za odpravo navedenih težav«. V pozivu je sicer omenjal stalne težave v komunikaciji med obvladujočo družbo HSE in odvisno družbo TEŠ, da Rotnik ni storil vsega za obvladovanje nekaterih tveganj, kar bi lahko dodatno finančno obremenilo vso skupino HSE, problem obvladovanja stroškov projekta TEŠ 6...

Janežič je bil v zadnjem letu svetovalec nekdanjega generalnega direktorja Holdinga slovenskih elektrarn Boruta Meha. Pred tem je svetoval predsedniku uprave Istrabenza, zloglasnemu Igorju Bavčarju, in to v času, ko je ta v škodo Istrabenza izvajal menedžerski prevzem te družbe. Predsednik nadzornega sveta TEŠ Djordje Žebeljan in član nadzorne-

Elektronsko sporočilo, v katerem Kopač jasno razkriva, da vlada načrtuje spremembe v vodstvu projekta TEŠ 6.

Trenutno daleč največji projekt na Slovenskem je gradnja šestega bloka TEŠ, ki naj bi zagotovil dobavo okoli tretjine vse električne energije v Sloveniji še v drugo polovico tega stoletja, cena za šesti blok naj bi bila 1,2 milijarde evrov. Veliko preveč, da Golobiča ne bi zasrbeli prsti za kontrolo nad tem načrtom. Kot pravijo poznavalci, ima Zares zdaj že kontrolo nad Eleksom, Elektro Ljubljana, Elektro Mariborom, Elektro Gorenjsko in Holdingom Slovenske elektrarne (HSE). Če bi temu dodali še kontrolo nad TEŠ, bi to pomenilo nadzor nad okoli 200 milijonov evrov letnega dobička omenjenih družb. Ta dobiček bi se lahko po volji Golobiča prelivaval v previsoke cene za storitev različnih »prijateljskih« družb v energetiki. Naših virov potem ne bi presenetilo, če bi se tudi tu pojavile družbe s sedežem na Kajmanskih otokih in podobnih davčnih oazah. Mnenje Agencije za upravljanje kapitalskih naložb države (AUKN), ki zahteva preključ odpoklica Rotnika z mesta direktorja TEŠ, je medtem Golobičev generalni direktor direktorata za energijo, Janez Kopač, označil za »velik spodrslija«.

Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2082 cm2

4 / 6

Kot eksekutorja Golobičevih načrtov sta se izkazala Matjaž Janežič (levo), novi generalni direktor HSE, in Jadranko Medak, novi šef nadzornega sveta HSE.

Bojan Kontič, velenjski župan in vodja poslanske skupine SD, se je postavil proti lomastenju Golobiča v TEŠ, toda Borut Pahor se je namesto na stran SD postavil na stran oranževcev.

ga sveta Janez Keržan sta poziv Janežiča razumela in »stalno težavo« odpravila, torej z mesta direktorja TEŠ že naslednji dan, 11. novembra, odpoklicala Rotnika in namesto njega na čelo TEŠ postavila Golobičevega izbranca Simona Tota. Tretji član nadzornega sveta TEŠ, predstavnik zaposlenih v TEŠ Franc Rosec, pri tej eksekuciji direktorja Rotnika ni hotel sodelovati in je zapustil sejo.

Sprenevedanje Boruta Pahorja

Glede na zagnanost Matjaža Janežiča ne dvomimo, da bi ob morebitni neposlušnosti Žebeljana in Keržana glede odstavitve Rotnika iz vodstva TEŠ, sam zamenjal ves nadzorni svet TEŠ in bi nato novi nadzorniki zvesto izpolnili njegov ukaz oziroma Golobičevo željo. Da je pri vsem skupaj ministrica Radičeva le gorenjsko govoreča transmisija načrtov predsednika Zares in njegovega Janeza Kopača, je po celotnem dogajanju na dlani. Bolj zanimivo je sprenevedanje predsednika vlade Boruta Pahorja z besedami, da se niti vlada niti ministrstva ne ukvarjajo s kadrovanjem v družbah v državni lasti in da so nadzorni sveti v njih edini pristojni za to. Poleg

Poskus prebarvanja v oranžno

Na vprašanje predsedniku sindikata v TEŠ Branku Sevnčnikarju, ali bo stavka zaposlenih v elektrarni odmrznjena, če Rotnik ne bo znova imenovan za direktorja TEŠ, sindikalist pravi, da bodo še videli, kakšne bodo razmere. Sevnčnikar poudarja, da se sodba sodišča v zvezi z imenovanjem Tota nanaša zgolj na začasno odredbo za zadržanje uveljavitve sklepa nadzornikov HSE o odpoklicu Rotnika in imenovanju Tota in da sodišče še ni dokončno odločilo. Zaposleni bodo počakali na nove poteze AUKN, po njegovem agencija res ne bi smela dovoliti takega načina korporativnega upravljanja, ki se kar nadaljuje. Tako na primer Žebeljan sklicuje seje nadzornega sveta TEŠ, ne da bi imel predstavnik zaposlenih Rosec sploh možnost udeležbe na njih. Sevnčnikar opozarja,

Branko Sevnčnikar

da banke pozorno spremljajo dogajanje v TEŠ, odstavitev Rotnika je za bančnike gotovo zelo negativen signal. Vse v Šaleški dolini skušajo Golobič, Kopač in Radičeva prebarvati v oranžno, ugotavlja sindikalist, in dodaja, da bi moral Pahor s svojo SD narediti veliko več zoper to, konec koncev je Šaleška dolina velik bazen volivcev SD.

njih je edino še novoustanovljena Agencija za upravljanje kapitalskih naložb (države) pristojna za kadrovanje v omejenih podjetjih, s tem da ima pravico zamenjati nadzornike v državnih podjetjih, s katerimi ni zadovoljna. Pahorja na laž postavlja že elektronsko sporočilo Janeza Kopača generalnemu direktorju za gospodarsko diplomacijo na ministrstvu za zunanje zadeve, Vladimirju Gaspariču. Ta je Kopaču pisal v zvezi s sestankom slovenske veleposlanice v Parizu Veronike Stabej z enim od svetovalcem francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja. Gasparič je Kopača med drugim prosil za mnenje o tem, ali naj bi na tem sestanku Stabejeva poudarila kakšen za Slovenijo pomemben vidik v zvezi s projektom TEŠ 6 (glavni dobavitelj opreme za TEŠ 6 je francoska družba Alstom). Kopač je še isti dan, četrtega oktobra letos, Gaspariču odgovoril po elektronski pošti. Glede odnosa Alstoma in TEŠ je zapisal, da bi sam omenil, da projekt sicer teče, vendar imamo v zvezi z njim nekaj nerazrešenih vprašanj. Ta vprašanja je naštel in dodal, da smo »v položaju, ko bomo morali optimizirati projekt. Trenutno vlada zaradi napak pri vodenju projekta načrtuje spremembe v vodstvu projekta, novo vodstvo pa se bo verjetno želelo sestati z vodstvom Alstoma.«

Blatenje v Franciji

Kopačev zapis je katastrofalen za Slovenijo iz več vidikov: iz njega izhaja, da Pahor dobesedno laže, ko zatrjuje, da vlada nima popolnoma nič pri kadrovanju v TEŠ, ali pa da Golobičev Kopač na svojo roko v imenu vlade snuje kadrovske menjave v TEŠ, kar je ne le razlog za njegovo takojšnjo odslovitev, ampak tudi za sum kaznivega dejanja zlo-

rabe uradnega položaja. Poleg tega Kopač sugerira, naj veleposlanica Slovenije v Franciji predstavnikom predsednika te države omenja težave pri projektu TEŠ, ki so bile v resnici le Kopačeve namišljene težave, namenjene spodkopavanju Rotnika. Kopač je v vnemi za svojo strankarsko misijo pripravljen ogroziti celo slovenski nacionalni interes, kar nemotena izpeljava projekta TEŠ 6 nedvomno je.

Na Pahorja smo zato naslovili vprašanje, kdaj je »vlada načrtovala spremembe v vodstvu projekta TEŠ in na podlagi katerih predpisov. Če tega vlada ni načrtovala, nas je zanimalo, kdo in kdaj je pooblastil Kopača za načrtovanje teh sprememb. Do zaključka redakcije Pahorjevega odgovora nismo prejeli, obljubljen nam je ta teden. Enako vprašanje smo naslovili tudi na ministrstvo za gospodarstvo, kjer je odgovoril prav Kopač.

Kopačevo sprenevedanje non plus ultra

Kot pravi Kopač, je dopis poslal Gaspariču četrtega oktobra, v tednu pred tem pa je vlada že obravnavala predlog za menjavo članov nadzornega sveta HSE in jih sedmega oktobra dejansko zamenjala. »Ko sem govoril o vodstvu projekta, sem govoril o tem,« je pojasnil Kopač. Pri tem se zares spreneveda non plus ultra (na vse pretege), saj nadzorni svet HSE nikoli ni bil »vodstvo projekta« TEŠ 6, temveč je ta projekt vsekozi vodil Rotnik oziroma Bojan Brešar iz TEŠ, ki ga je Rotnik postavil posebej za to. Nadzorni svet HSE sploh nima pooblastil za vodenje projekta TEŠ 6, kar Kopač nedvomno ve. Zanimalo nas je še, na podlagi katerih predpisov je ugotovil, da je zahteva AUKN za preklic odpoklica Rotnika z mesta direktorja

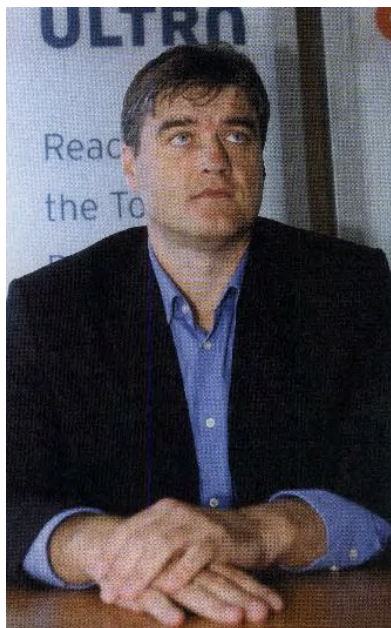
Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2082 cm2

5 / 6

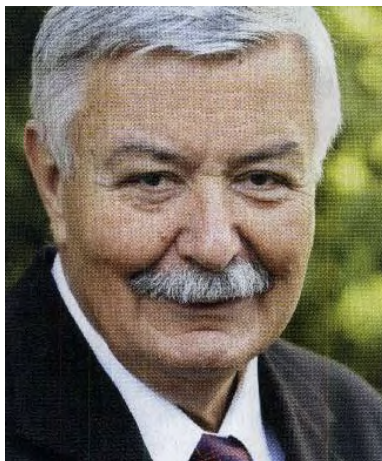

Podjetje Miloša Urbanije, največjega lastnika Ulte (v kateri je solastnik Golobič), je za TEŠ opravilo za več kot 600 tisoč evrov poslov.

»velik spodrsrlaj, ki bo zaznamoval delo agencije v prihodnosti«. Kopač je odgovoril, da delo AUKN določata predvsem zakon o gospodarskih družbah (ZGD) in zakon o upravljanju kapitalskih naložb RS. Slednji določa, da mora biti upravljanje kapitalskih naložb predvidljivo za člane organov, kar se uresničuje z načelom preglednosti. Poleg tega se načelo odgovornosti zagotavlja z jasno določenimi pravicami in pristojnostmi posameznih organov v družbah.

Zahteva uprave AUKN za razrešitev direktorja hčerinske družbe HSE je po mnenju Kopača nasprotna omenjenima določbama, kot je tudi ZGD. Prav tako je v neposrednem nasprotju s smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti, ki prepovedujejo vmešavanje v vsakodnevno vodenje družb. V bistvu Kopač zgolj ponazarja razsulo Pahorjeve vlade, pod katero lahko posamezni javni uslužbenec, Kopač ni nič več kot to, brez sankcij pametuje, kaj je ustrezno ravnanje vodstva AUKN, ki na podlagi pooblastila vlade in državnega zbora upravlja milijarde evrov državnega premoženja.

Ministrica za gospodarstvo Radičeva pa je v zvezi z Rotnikovo zamenjavo izjavila, da bi ga morali nadzorniki odstavi iz krivdnih in ne nekrivdnih razlogov. Zanimalo nas je, na podlagi katerih predpisov ministrica presoja o tem, ali je direktorja v družbi v državni lasti potrebno odstavi krivno ali nekrivno. »Ministrica ima glede na vse informacije o napakah pri vodenju projekta bloka 6,

Velenjskega podžupana Srečka Meha iz SD Golobič kazensko preganja zaradi besed, da so v ozadju kadrovanja na TEŠ interesi Ulte in Golobiča.

s katerimi kot resorna ministrica razpolaga, pravico do svojega mnenja«, so pojasnili z ministrstva.

Zasluge Ultra prijateljev

V bran Uroša Rotnika se je postavil Srečko Meh, velenjski podžupan, ki je nedavno še član predsedstva socialnih demokratov, a je iz njega izstopil. Kot je povedal Meh, so politični interesi, v katerih je bila vpletena Golobičeva Ultra, imeli vlogo v zamenjavi Rotnika. Zatrjuje, da obstajajo priče dogovorov in groženj z Gregorjem Golobičem. Trdi, da obstaja več zapisnikov od takrat, ko se je skupina okoli Ulte povezovala oziroma se pripravljala na posle v termoelektrarni v Šošanju. Po besedah direktorja Ulte Gregorja Breznika je podjetje za TEŠ letos opravilo zgolj en servis in zanj prejelo 1.500 evrov; od leta 2000 so sicer pri Ultri za TEŠ priskrbeli nekatere dele in opravili nekaj servisov v skupni vrednosti 26 tisoč evrov. Toda precej več poslov je s TEŠ opravilo podjetje Avtomatizacija, d. o. o., ki sta jo leta 2001 ustanovila Miloš in Marko Urbanija, prvi je tretjinski lastnik Ulte iz Zagorja. Avtomatizacija, d. o. o., se je v preteklih letih preimenovala v IG avtomatizacija procesov, saj sta leta 2008 solastnika postala Istrabenz in Gorenje.

Prokurist IG je nihče drug kot Ciril Pucko, kot pravijo naši viri, tisti poslanec, ki je leta 1996 s prestopom iz SLS v LDS omogočil ponovno štiriletno vladanje LDS, v kateri in okoli katere je takrat niti vlekli tedanji generalni sekretar Gregor Golobič. Pucko je bil tudi na ustanovni konvenciji stranke Zares. Firma IG avtomatizacija procesov se je v preteklosti imenovala tudi Ultra avtomatizacija (v času, ko sta bila njena solastnika sorodnika Miloš in Marko Urbanija), njeni posli s TEŠ pa nikakor niso bili zanemarljivi, kot skušajo prikazati. Tako je imela v letu 2002 s TEŠ poslov za 183 tisoč evrov, leta 2003 za 210 tisoč evrov, le-

Radičeva v nasprotju s pravili

Ob sedanjem dogajanju okoli TEŠ in projekta TEŠ 6 se je dobro še enkrat spomniti začetkov zadnjega kadrovskega oranžnega cunamija. Vlada je na predlog Golobičeve ministrice za gospodarstvo Darje Radič 7. oktobra protipravno razrešila nadzorni svet HSE, pri čemer je Radičeva izjavila, da dotedanji člani nadzornega sveta HSE pod vodstvom Franca Žerdina »enostavno ne uživajo več zaupanja te vlade«. Hkrati je vlada na njen predlog imenovala nove nadzornike v HSE (Jadranka Medaka, Draga Dolinarja, Vekoslava Koroščka in Marjana Ravnikarja). Ti so na začetku novembra na izredni seji na položaj generalnega direktorja HSE postavili Matjaža Janežiča, do tedaj prvega človeka HSE, Viljema Pozeba, so »sporazumno odslovili«. Nadaljnje odločitve jurišnika Janežiča so znane. Ob prej opisanem protipravnem kadrovanju vlade na HSE je protestno odstopil celoten kadrovsko-akreditacijski svet (KAS) na čelu z dr. Bogomirjem Kovačem. Po njegovih besedah je namreč vlada pri zamenjavi nadzornikov HSE kršila lastna pravila in ni upoštevala predpisanega postopka, ki ga dobro pozna. Argument Radičeve, da je bilo imenovanje novih nadzornikov v skladu s pravili, je Kovač označil za zavajanje.

ta 2004 za 125 tisoč evrov, leta 2005 za 50 tisoč evrov, 2006. za 25 tisoč evrov, 2007. za 8.700 evrov. Zadnja tri leta podjetje ni imelo poslov za TEŠ, prej pa skupaj za 600 tisoč evrov. Takoj po nakupu družbe od Istrabenz Gorenja je bil nekaj mesecev prokurist Aleksander Mervar, sedanjí namestnik direktorja Eles, znan kot član Golobičeve Zares.

Golobič proti Mehu

Golobiča so besede Srečka Meha o povezanosti zamenjave Rotnika s posli Ulte in njim tako prizadele, da je proti Mehu po odvetniku Mihiu Dozincu vložil zasebno tožbo zaradi kaznivega dejanja žaljive obdolžitve. Meh je še enkrat poudaril, da lahko zagovarja svoje besede; pravi, da je Golobič to moral storiti, če želi vsaj malo ohraniti svojo podobo, čeprav bi težje našel bolj nekredivno osebo, saj je lagal javnosti. Po njegovem mnenju Golobič ve, da bo tožba trajala bolj dolgo, kot bo on v slovenski vladi. Trdi, da si Zares, »stranka, ki je na politični sceni ni več niti je več ne bo«, v državi lasti fevde, energetika pa je edino področje v državni lasti, kjer se še da kaj pridobiti. To se po njegovem lahko zgodi le, če Golobič obvladuje nadzorne svete in direktorje, to pa ni bilo mogoče, dokler ni zamenjal Uroša Rotnika. Toda z odstavitvijo Rotnika so ogrozili projekt TEŠ 6 in s tem dolgoročno tudi 3.500 delovnih mest ter sanacijo Ša-

Zaposleni v TEŠ so se uprli zamenjavi »svojega« Rotnika in jasno pokazali, kdo je za njo.

leške doline. Poudarja, da je njegov protest namenjen načinu odstavitve in surovemu plenjenju.

Agencija v bran Rotniku

Na odločitev Žebeljana in Keržana, nadzornikov TEŠ, ki sta odpoklica Rotnika, se je presenetljivo odzvala Agencija za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) države pod vodstvom Dagmar Komar, člana uprave sta še Danilo Grašič in Marko Golob. Agencija zahteva preklic Rotnikove razrešitve oziroma vzpostavitve prvotnega stanja. Po mnenju Komarjeve, Grašiča in Goloba je bilo z nenadno Rotnikovo odstavitvijo in z odkritim ignoriranjem zahtev agencije potepnato načelo konstruktivnega sodelovanja in negirana običajna načela poslovnokorporativne prakse. Opozarjajo, da ga za način dela, ki je zanje nesprejemljiv in ga pod nobenim pogojem ne bodo tolerirali v družbah, ki jih agencija upravlja ter v njim podrejenih družbah. V dopisu Komarjeva pojasnjuje, da so se pred Rotnikovim odpoklicem predstavniki HSE, TEŠ, Premogovnika Velenje, AUKN in ministrstva za finance na sestanku 8. novembra obvezali, da bodo posla-

li pripombe k tehničnemu delu projekta TEŠ 6 in pripombe k ekonomskemu delu do 15. novembra.

Prvi človek HSE Matjaž Janežič, prvi nadzornik HSE Jadranko Medak in prvi nadzornik TEŠ Djordje Žebeljan, te obveznosti niso izpolnili. Premier Borut Pahor je v zvezi z ugotovitvami agencije dejal, da se je odločila v skladu s svojimi pristojnostmi brez vmešavanja politike (Komarjeva je članica SD). Okrožno sodišče v Celju je medtem zavrglo predlog člana nadzornega sveta TEŠ Franca Rosca za zadržanje uveljavitve sklepa nadzornikov o odpoklicu Rotnika z mesta direktorja TEŠ in imenovanju Tota na njegovo mesto.

Totovo balinanje

Glede nespoštovanja volje AUKN (to sta izrazila tako predsednik uprave HSE Matjaž Janežič kot predsednik nadzornega sveta HSE Jadranko Medak), imajo na agenciji pooblastila, da zamenjajo nadzornike HSE, novi nadzorniki lahko odslovijo Janežiča in postavijo novega generalnega direktorja HSE. Ta novi šef HSE lahko razreši člane nadzornega sveta TEŠ in novi člani nadzornega sveta TEŠ lahko ponovno na mesto direk-

torja TEŠ imenujejo Rotnika. Vse dokler se tak scenarij ne bo odvrtel do konca, je vprašanje, ali bo lahko novi direktor TEŠ Simon Tot sploh vodil TEŠ. 28. vodilnih pri izvedbi projekta TEŠ 6 se je na primer že konec julija, ob prvih obriših oranžnega cunamija v TEŠ 6, podpisalo pod izjavo, da bodo morebitno nezaupnico Rotniku na čelu TEŠ razumeli kot nezaupnico njihovemu delu. »Ob tako izkazanem nezaupanju v moje delo, se ne bi čutil več primerne, da bi tudi v bodoče sodeloval pri izvedbi projekta bloka 6,« so bili jasni.

Odveč je razlagati, da brez teh 28 specializiranih strokovnjakov, ki že leta delajo pri projektu TEŠ 6, ta ne bo izpeljan. Tot lahko potem kvečjemu balina po svoji pisarni, se je izrazil eden od zaposlenih v TEŠ. Kot kažejo zadnji medijski nastopi Golobiča in Kopača, ki dvomita celo o že dokazanih dejstvih, med drugim o zadostni količini premoga za obratovanje TEŠ 6 v velenjskem premogovniku, je postalo žal jasno še eno dejstvo: Golobič in Kopač sta brez pomislov pripravljena za svoje ozke strankarske cilje ogroziti celo izvedbo največjega slovenskega projekta. ■